

ชื่อ – สกุล	: นางสาวณิกานต์ ประสาทโพธิ์
ชื่อโครงการพิเศษทางจิตวิทยา	: การศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ : กรณีศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่งของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
สาขาวิชา	: จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษทางจิตวิทยา	: อาจารย์อรรควิช จารึกจาริต
ปีการศึกษา	: 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่งของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาสาเหตุของการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่งของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่และอิทธิพลจากตัวแบบต่อการมีพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่งของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 4) ศึกษาผลที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่งของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคล จำนวน 8 คน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ 1) ตัวผู้ศึกษาค้นคว้า 2) แบบสัมภาษณ์ 3) เครื่องบันทึกเสียง

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีช่วงอายุต่ำกว่า 16 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ช่วงอายุ 16 – 18 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ช่วงอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 โดยผู้ที่มีอายุต่ำสุด คือ 15 ปี และอายุสูงสุด คือ 21 ปี กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นนักเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 200 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีรายได้ 200 – 500 บาทต่อวัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีรายได้ 500 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 การพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างมีการพักอาศัยอยู่กับครอบครัว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 พักอาศัยเพียงลำพัง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 แบ่งตามลำดับการเกิด เป็นบุตรคนโต จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นบุตรคนกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เป็นบุตรคนเล็ก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีโรคประจำตัว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ตามลำดับ

2. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ จะเริ่มมีพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุ 16 – 18 ปี เป็นส่วนใหญ่ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นจะเลือกยี่ห้อบุหรี่ตามความชื่นชอบและความเหมาะสมในเรื่องของราคาของแต่ละบุคคล โดยส่วนใหญ่จะสูบบุหรี่ร่วมกับบุคคลอื่น และจะสูบบุหรี่ไม่เป็นช่วงเวลาที่น่านอน มีการแสดงพฤติกรรมเลียนแบบการสูบบุหรี่จากบุคคลใกล้ชิด และจากสื่อต่าง ๆ ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นสนใจ

3. สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น แบ่งออกเป็น 2 สาเหตุ ได้แก่ 1) สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่จากตนเอง ประกอบด้วย อายากลอง เครียด เลิกกับแฟน ดูดี ดูเทห์ ผ่อนคลายและคลายเครียดได้ และ 2) สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่จากทางสังคม ประกอบด้วย การดูจากสื่อโฆษณา ภาพยนตร์ สื่อออนไลน์ เพื่อนชักชวน ผู้ใหญ่แนะนำ ซึ่งทั้ง 2 สาเหตุนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ขึ้น

4. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่และอิทธิพลจากตัวแบบต่อการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ซึ่งทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ในด้านความคิด พบว่า ส่วนใหญ่คิดว่าบุหรี่ไม่ดี แต่อีกส่วนหนึ่งมีความคิดว่า ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน คิดว่าบุหรี่ดี และได้ทำอะไรแปลก ๆ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ในด้านความรู้สึก พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่รู้สึกว่าการสูบบุหรี่ทำให้หายใจได้ ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ในด้านแนวโน้มพฤติกรรม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่จะกลับมาสูบบุหรี่อีก และจะสูบบุหรี่ต่อเรื่อย สูบบุหรี่ได้ตามปกติ ทั้งนี้ อิทธิพลจากตัวแบบก็มีอิทธิพลในการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในชุมชนแห่งหนึ่ง คือ 1) ด้านครอบครัว ส่วนใหญ่แล้วการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่นั้นมาจากการอยากลองสูบบุหรี่ และอยากรู้อย่างไร 2) ด้านเพื่อน ส่วนใหญ่แล้วการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่นั้นมาจาก เพื่อนชวนสูบบุหรี่ และเห็นเพื่อนสูบบุหรี่ แล้วอยากสูบบ้าง 3) ด้านสื่อ ส่วนใหญ่แล้วการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่นั้นมาจากการเห็นดาราสูบบุหรี่ และลองทำตามสื่อที่ได้ดู

5. ผลที่เกิดจากการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ผลต่อตนเอง พบว่า การสูบบุหรี่ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีสุขภาพร่างกายที่ไม่ค่อยแข็งแรง เพราะ จากการสูบบุหรี่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีอาการ เจ็บป่วย เหนื่อยง่าย และมีอาการไอ จากการสูบบุหรี่ และ 2) ผลต่อสังคม พบว่า การสูบบุหรี่ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เนื่องจากว่าบุคคลอื่น ๆ ในสังคมไม่ยอมรับบุคคลที่สูบบุหรี่และไม่เห็นด้วยที่มีการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ